

Pinsedag. 2010.

290 – 289 – 285 // 291 – 296 – 725

Jer. 31,31-34; Acta 2,1-11; Johs. 14,15-21

1.

To drenge betragter en due. Den ene siger: *"Har duer egentlig hjerne?"* (Det er af en eller anden grund noget, drenge er meget optaget af) Men den anden siger: *"Nej, duer har vinger"*.

Hvad ville du helst have: *"Hjerne eller vinger?"* spørger den første. Stor eftertænksomhed. Så kommer svaret: *"Jeg vil helst have at hjernen har vinger"*

Man kan kun give ham ret. Det bedre er, når hjernen har vinger.

Når vi løftes op og ud over os selv, ud over det, vi kan sige os selv, ud over vores egne forventninger, vores egne beregninger og forudsigelser, alt det vi forsøger at polstre livet med, så det bliver trygt og forudsigeligt, men som kommer til at begrænse det, gøre det lille og indeklemt.

Måske var det lige præcis det, der skete for apostlene, ved den mærkværdige begivenhed, vi hørte om før, hvor vi hører, hvordan de var forsamlede og oplever tunger af ild satte sig på dem, og de blev i stand til at fortælle om Guds storværker, som det hedder. På mærkelige sprog, de ikke vidste de kunne.

Måske de oplevede, at deres hjerner fik vinger. Det er netop ikke deres hjerner, der er særligt indrettede, det er ikke en særlig sans for det åndelige, en kompetence, de har, eller udvikler. Nej det store pinseunder sker ved, at noget udefra kommer: som et vindstød, en gennemtræk, der slår dørene op og vinduerne ind.

Der er noget udefra kommende, der griber dem, og giver deres hjerner vinger.

Pinsen er i virkeligheden fejringen af dette aspekt ved livet: At der er en kraft, der er i stand til at hæve os op over os selv, op over alt det, vi kan sige os selv.

2.

For et stykke tid siden udtalte en teologiprofessor fra Kbh's uni. sig om kristendommens fremtid. Det var i en artikelserie, der har overskriften: *"Hvor er vi om 10 år!"*

Astrofysikeren, koncerndirektøren, antropologen havde udtalt sig, og nu var det så teologens tur til at give et bud på kristendommens fremtid i det 21. årh.

Overskriften var: *"Kristendommen får mere X-factor"*. Alle kender til programmet X-factor. Det er i sidste ombæring blevet fulgt af mere end 2 mill. seere, så vi er på Matador-niveau. X-factor-prog. rammer tidsånden: det handler om det store følelser, både på scenen, bag scenen og foran skærmen: vi følger det ganske alm. menneske

fra jordens overflade til stjernehimlen, og vi gyser! Både over den ene stjerne på himlen og de andre der falder ned.

Professorens udmelding om kristendommen er, at der går X-factor i den. Det handler om følelser og indlevelse. På to måder. Fremtidens kristne vil have event-kristendom, kristendom med gennemslagskraft. Kristendom med personligt og uforudsigeligt nærvær. Han går ligefrem så vidt som til at sige, at der måske vil komme en vækkelse, hvor følelsen, oplevelsen og indlevelsen er i focus.

I 70'erne, siger professoren, gjorde vi en dyd af, at det handlede om, hvor lidt man troede for at være en slags kristen. Vi er jo alle døbt, og det ka' vi alle holde os til, hvad enten vi tror meget eller lidt.

I dag er det anderledes, siger professoren og henviser til sine studerende: de er optagede af, hvad troen betyder for MIG! Man taler ikke OM Gud alene, men hvad Gud betyder for dem personligt, i hjertet, i deres indre.

Og til hjælp for denne inderliggørende kristendom med følelser og oplevelser, tager flere og flere ydre ting til brug: man tænder stearinlys, man dyrker ikoner, hænger kors om halsen, dyrker gospelmusik, går pilgrimsfærd osv. Alt sammen med henblik på at internalisere, inderliggøre kristendommen, så den sir' dem noget, så de føler noget.

Man skal mærke den indre X-factor. Kristus-factor.

3.

Denne X-factor kristendom, som åbenbart efter professorens mening har tiden for sig, er som sagt en del af tidsånden. Den tidsånd, der også er mærket af følelsernes magt. Den tidsånd, hvor hjerter er trumf!

Der oprettes ligefrem kurser, hvor det man opøves i argumentere ud fra følelsen og oplevelsen, altså den personlige følelse og oplevelse.

For den er den vigtigste! Der er konfliktløsningskurser, samarbejdskurser, parterapi kurser, der er ikke det område i livet, hvor det ikke spiller en rolle. Her er det vigtigt at begynde sætninger med *"Jeg føler at....Jeg oplever at...."*

Man skal ikke sige: *"Men tager slet ikke hensyn til mig"* – det er meget, det hedder: *"Når du gør sådan, så føler jeg mig forbigået, overhørt, trampet på – eller hvad det nu kan være"*. Ved at henvise til, hvad man føler, hvordan man oplever det, der sker, hvordan man hører det, der bliver sagt, flytter argumentet indad. Det har en række fordele: man gør det umuligt at modsige. Man kan ikke sige: Nej, du føler dig ikke

sådan og sådan. Hvordan jeg føler mig, det ved kun jeg. Ved at henvise til mit indre, sætter jeg mig ud over enhver uenighed og fortolkning af vores virkelighed, for mit indre er det kun MIG, der kender, og argumentet er uangribeligt. Hjerter er trumf, så at sige.

Hvad JEG FØLER og TÆNKER om tingene er vigtig. Naturligvis. Men spørgsmålet er, om min følelse og oplevelse af verden som den eneste autoritet er det afgørende. Skærmer man ikke af eller rettere: blænder man ikke af for noget meget væsentligt, hvis f.eks. min følelse og oplevelse af tingene er eneste autoritet. Kan jeg modsiges, modargumenteres, flyttes, hvis jeg kun er optaget af, hvad jeg selv føler og tænker.

Der er mange slags fundamentalismer. Men at spille ud med at hjerter er trumf i enhver sag, er også en slags fundamentalisme – hjerternes fundamentalisme.

4.

Vi lever altså i en X-factor tid: mere råstof til hjerterne, flere hormoner til følelsen, mere energi til oplevelsen: MIT hjertes oplevelse og følelse!

Men hvad var det nu lige ånd var. Som drengen sagde: At hjernen fik vinger. Ånd er at blive hevet ud af sig selv. Ånd er at blive overvældet af den anden, som ikke er mig. At blive forrykket fra sig selv og det man selv føler og tænker til det, som kommer til mig udefra. Ånd er at blive taget bagfra og pludselig komme til at opdage noget helt andet, end det jeg vidste i forvejen. Ånd er at blive opslugt af noget, som jeg ikke følte eller tænkte i forvejen!

Sandheden ligger altså ikke kun i, hvad JEG føler og tænker. Sandheden ligger et andet sted, hos en kraft og magt som kommer udefra.

Evangelisten Johs. kalder denne udefra kommende autoritet, magt, sandhed for Talsmandens ånd. En ånd, der vil sige én sandheden.

Og hos Johs. betyder det ikke, at man får slynget sandheden i ansigtet, så man står afklædt og nøgent og rystende bange.

Nej, Talsmanden er som en ven. En SAND ven. Og her betyder sand det

EGENTLIGE, det ÆGTE. En sand ven er en ven i ufortyndet form, så at sige.

Sandhedens ånd er den, der får tingene til at fremstå som de er i deres inderste substans, ufortyndet, uforfalsket, det ægte liv. Og derfor gør Sandhedens ånd i en vis forstand alting STØRRE end det er.

5.

Der er kommet en norsk roman, hvis titel er ”**Min kamp**” – ikke at forveksle med et andet værk med den titel. Det var nemlig et værk af en psykopat, der med sit skrift ville fordreje virkeligheden i hans billedet – ud fra hvad han følte og tænkte. Hans

eget perspektiv, som han ville lægge ned over alle.

Den norske forfatter forsvarer sig imod en kritik af hans bog, at den er for realistisk. At der ikke er nogen poesi, nogen fantasi, nogen ophøjethed i bogen. At den beskriver virkeligheden "som den er"..... det hverdagslige fra leverpostejmaden i madpakken over ensomheden i gymnasiet til farens forfærdelige død....altså hyperrealistisk.

Men er der ikke mere...spør' kritikeren forfatteren?

Både ja og nej. Nej, der er ikke mere end virkeligheden, alt det, som alle oplever i deres almindelige hverdagsliv. Og ja, hver person er beskrevet som en karakter, der GENNEMBLÆST af verden. Verden som kommer til én. Som et ord fra en anden, der ændrer perspektivet. Som et møde med et andet menneske, der får én til at se anderledes på tingene.

Gennemblæst af verden! Sådan som verden nu er med leverpostejmad, ensomhed, død, forunderlige møder med mennesker, et kys af en kæreste, en kop formiddagskaffe med naboen.

Gennemblæst af ånden! Så at man mærker verden. Så man kan se og høre verden komme til én. Opleve, at verden går én på. Det begynder ikke med min tanke, min følelse. Nej, det begynder derude, hos den anden, hos det andet. Fra ånden udenfor mig selv.

Gennemblæst af gudstjenesten! Vi synger, vi hører, vi siger nogen andres ord, vi bekender, vi spiser. Og bliver løftet, foruroliget, trøstet, opløftet, modsagt.

Det er alt sammen åndens virken, så at vi kommer til at mærke verden som verden.

Hvad er vi andet end kommet sammen i dag for i første omgang at åbne os for noget andet – for noget, der kommer til os udefra. En ånd, der giver gennemtræk.

Det er den ånd, vi fejrer i pinsen. Og det er den, der giver vores hjerner vinger.

Lov og tak og evig ære,
være dig vor Gud,
Fader, søn og HÅ.
Du som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra 1. begyndelse, nu og i al evighed.

Amen

Kirkebøn

Gud Helligånd

Vi takker dig, fordi du kalder mennesker sammen over hele verden denne pinsedag.
På kirkens fødselsdag.

Alle er vi kaldt sammen som menighed for at vidne om din herlighed.

Vidne om din skønhed, vidne om din frelse, vidne om din kraft.

Vi ber for alle, som må leve med angst og undertrykkelse og nød i deres liv,
for den syge, fortvivlede og døende.

Vi ber' for dem, der er ramt af krig og anden katastrofe.

Giv fred, hvor kamp og undertrykkelse findes.

Skænk refærdighed, hvor uret og vold hersker.

Vi ber' for alle i kirke og samfund, der ansvar.

At helligåndens ild brænder for sandhed, ret og skønsomhed. Og ikke bare lader
vanen og trivialiteten råde.

Vi ber' for vor droning, Mar. II

Giv hende styrke til at regere med udsyn.

Ja, skænk os alle et helligånds syn på verden,
giv os mod, tapperhed og udholdenhed
til at opretholde det gode liv nu og alle dage.

Amen.